

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.10/2023/8.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. május 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntette miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. február 22. napján kelt Kb.III.3/2023/9. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntette miatt emelt vád alól felmenti.

Az ügyben felmerült 8.273 (nyolcezer-kettőszázhetvenhárom) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen az ügyészség a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül fellebbezést jelenthet be.

Indokolás

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. február 22. napján kihirdetett Kb.III.3/2023/9. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, ezért 280 napi tétel, napi tételenként 1200 Ft, összesen 336.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására, továbbá kötelezte a vádlottat 8273 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész fellebbezést jelentett be a vádlott terhére súlyosítás, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében. A vádlott és védője a nyilatkozattételre egyaránt három munkanap gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül mindketten fellebbezést jelentettek be, elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés érdekében.

[3] A katonai ügyész előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság törvénysértően enyhe büntetést szabott ki a vádlottal szemben, amikor szabadságvesztés büntetés helyett pénzbüntetésre ítélte. Ezt azzal indokolta, hogy enyhítő rendelkezéssel történő büntetés kiszabására csak akkor van lehetőség, ha anélkül a kiszabott büntetés túl szigorú lenne. Álláspontja szerint a vádlott beismerő vallomását a büntetés kiszabása során csak csekély mértékben lehetett volna figyelembe venni, mivel maga a beismerés a bűnösségre nem terjedt ki, és a tényállás a beismerő vallomás nélkül is maradéktalanul megállapítható volt. Az elsőfokú bíróság számszerűen is több súlyosító körülményt állapított meg, tehát nem volt indokolt a Btk. 82. §-ában írt enyhítő rendelkezés alkalmazása. A katonai ügyész fellebbezése indokolásában részletesen foglalkozott azzal, hogy a vádlottal szemben a büntetés súlyosítása, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása esetén lehetőség van-e a Btk. 102. §-ában írt előzetes mentesítés alkalmazására. Végül arra a következtetésre jutott, hogy Terhelt1 tekintetében az érdemesség, mint az előzetes mentesítés feltétele nem áll fenn, ezért változatlanul a vádlott büntetésének súlyosítását, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta, előzetes bírósági mentesítés alkalmazása nélkül.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.152/2023/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással, a vádlott terhére a pénzbüntetés mellett katonai mellékbüntetés, a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbításának kiszabása érdekében tartotta fenn. Utalt arra, hogy az ügyben a felülbírálat teljes körű, valamint, hogy a fellebbezések tanácsulésen elbírálhatóak. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a perrendi szabályokat betartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az általa megállapított tényállás mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, így felülbírálatra alkalmas. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése az elsőfokú bíróság joga és kötelessége, így a megállapított tényálláson keresztül a vádlott bűnösségét vitató és a bizonyítékok felülmérlegelésén keresztül a felmentést kezdeményező vádlotti és védői fellebbezések a másodfokú eljárásban nem foghatnak helyt.

[5] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a katonai tanács helytállóan következtetett a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára és a bűnösségére, valamint a vádlott által elkövetett közbizalom elleni bűncselekményt törvényesen minősítette. Módosítva az ügyészi álláspontot kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított enyhítő és súlyosító körülmények alapján a törvénnyel első ízben összeütközésbe került vádlott esetében a Btk. 82. § (2) bekezdés d) pontja és (3) bekezdése alkalmazásával kiszabott pénzbüntetés elegendő a büntetési célok eléréséhez. Arra figyelemmel azonban, hogy a

vádolt a bűncselekményt szolgálatának ellátása során követte el, cselekményével a rendőrséget negatív színben tüntette fel, ezért mind a generális, mind a speciális prevenció érdekében vele szemben a Btk. 136. § (1) bekezdés b) pontja és a Btk. 140. § (1a) bekezdése és (2) bekezdése alapján katonai mellékbüntetés, a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítása kiszabását tartotta szükségesnek. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.III.3/2023/9. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és a vádlottal szemben katonai mellékbüntetésként a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítását is alkalmazzon, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[6] A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben utalt arra, hogy védence azt elismerte, hogy a „megállt” szót utólag írta be, azonban álláspontja szerint ezzel csak szakszerűtlen rendőri intézkedés, nem pedig bűncselekmény valósult meg. A védő a KRESZ 36. § (8) bekezdés felhívásával mutatott rá arra, hogy tanú2 mindenképpen KRESZ szabályt sezeget, amikor járművével az autóbusz sávra ráhajtott, hiszen a sáv keresztezésére nem volt ok és kanyarodási lehetőség sem állt fenn. Felhívta a figyelmet arra, hogy a vádlott által a helyszíni bírságolás során hivatkozott KRESZ 40. § (5) bekezdés i) illetve n) pontja az autóbuszöbölben és az autóbusz forgalmi sávban egyaránt tiltja a megállást és a 41. § (1) bekezdése szerint mindkét helyszínen tilos a várakozás is. A várakozás tehát mindig magában foglalja a megállást, megállás nélkül várakozni nem lehet. A védő álláspontja szerint védence pontatlanul használta a KRESZ fogalmait, amikor a bírságtömbben a „buszöböl” kifejezést írta, hiszen az adott helyszínen ilyen nem volt kiépítve. A törvényi tényállás, valamint a kialakult bírói gyakorlat elemzése alapján a védő kifejtette azon álláspontját, hogy védencének a magatartása nem volt tényállásszerű a terhére rótt közbizalom elleni bűncselekményben.

[7] A védői érvelés szerint amennyiben a vádlott – kétségkívül szakszerűtlenül – „buszöbölben várakozást” írt a nyomtatványra, már önmagában ezzel azt is állította, hogy a gépjárművezető előzőleg a dolgok természetéből adódóan a tilalmazott területre hajtott, ahol szükségszerűen megállt. Ebből következően a „megállt” kifejezés utólagos beírása többletinformációt nem hordozott és valótlán tényállítást nem jelentett. A védői álláspont szerint a szöveg utólagos kiegészítése szakszerűtlen volt mert nem tartalmazta a javítás tényének feltüntetését, ennek elmaradása azonban a szöveg tartalmát nem teszi valótlanná, hamissá, így a vádlott magatartása nem alkalmas közokirat-hamisítás megállapítására, legfeljebb szakszerűtlen intézkedés miatti fegyelmi eljárás lefolytatására. Ezért elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a Be. 606. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a vádlottat mentse fel.

[8] A védő másodsorban az elsőfokú ítélet enyhítésére, a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés elutasítására tett indítványt. A büntetés kiszabása során értékelhető bűnösségi körülményekkel kapcsolatban utalt arra, hogy a közbizalom elleni bűncselekmények nem a közterületi járőrszolgálat körében, hanem a határrendészeti szakterületen tekinthetők elszaporodottnak. Kifogásolta továbbá a vádlott fenyegetésére történő hivatkozást, mint súlyosító körülményt, figyelemmel arra, hogy a fenyegetést a vádlott ugyanezen cselekményért kapta. Kifejtette továbbá, hogy a cselekmény elkövetésekor a

vádlott kevés gyakorlattal rendelkező fiatal rendőr volt, így vele szemben inkább figyelmeztető, nevelő jellegű büntetés kiszabása indokolt. A védői álláspont szerint védecével szemben elegendő bűnösség megállapítása esetére egy alacsonyabb napi tételszámú pénzbüntetés kiszabása is.

[9] A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését az írásbeli indokolásban foglaltakkal egyezően tartotta fenn. Kifejtette, hogy az okirat tartalma nem változott meg a vádlott által utólag beírt kiegészítéstől. Ezzel a magatartással a vádlott nem készített valótlan tartalmú okiratot, indítványozta védence felmentését.

[10] A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy tanult az esetből, nem fog többé hasonló cselekményt elkövetni. Egyebekben csatlakozott a védője által előadottakhoz.

[11] A vádlotti és védői fellebbezés tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Ebből következően a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezését, továbbá az indokolás helyességét.

[12] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalás során az eljárási szabályokat betartotta. A törvényszék az ügyben előkészítő ülést tűzött ki, melynek során a vádlott nem ismerte el a bűncselekmény elkövetését, ezért az ügyben tárgyalást tűzött ki. A vádlottal szemben törvényes kioktatásokat, figyelmeztetéseket alkalmazott, és az ügy egyéb bizonyítékait is az előírt formában tette a bizonyítás anyagává. Az érdekeltek eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[13] A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés alapos.

[14] A vádlott mind a nyomozás során tett írásbeli vallomásában, mind a tárgyalás során tagadta a bűncselekmény elkövetését. Felelősségét gondatlan cselekményben, szakszerűtlen rendőri intézkedésben ismerte el. Védekezése szerint a buszsáv területén található megálló térkövezettségére figyelemmel tévesen nevezte azt a helyszíni bírság kiszabásakor „buszöbölnek”, továbbá utólag pontosítani kívánta a helyszíni bírság kiszabásának szöveges indokolását és a várakozott szó mellé a megállt szót is beírta. A szabálysértés elkövetőjének időközben már átadott másolati példányát feltehetően a tömb nem megfelelő részén helyezte el, így azon az utóbb pontosított szöveg átütéssel nem jelent meg. A vádlott elismerte, hogy okiratot nem ilyen formában kell kijavítani, pontosítani.

[15] A katonai tanács a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Az elsőfokú bíróság a tényállást a vádlott részbeni ténybeli beismerése, tanú2 tanú nyomozás során tett és a tárgyaláson felolvasással a bizonyítás anyagává tett vallomása, az ügyben készült összefoglaló jelentés, a helyszíni bírság kiszabásáról szóló eredeti nyomtatvány, az eredeti bírság tömb, valamint a szabálysértő részére átadott példányról készült fénymásolat alapján állapította meg.

[16] Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás azonban a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja alapján részben megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett, amikor nem rögzítette a történeti tényállásban, hogy Terhelt1 gondatlanul, figyelmetlenül rögzítette, hogy tanú2 gépjárművével a buszöbölben várakozott. Meg nem cáfolt hivatkozása szerint ugyanis az eltérő útburkolat tévesztette meg, melyet alátámasztanak az elsőfokú bíróság tárgyalásán a bizonyítás anyagává tett fényképfelvételek. Ezért az ítéltábla katonai tanácsa az ítélet [7] bekezdésében írt mondatot annyiban egészíti ki, hogy „Terhelt1 vádlott a helyszíni bírság kiszabásáról felvett nyomtatványon, mint közokiraton az elkövetett cselekmény leíró részében figyelmetlenségéből azt rögzítette, hogy.... „,

[17] Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú bíróság helytelen következtetés útján állapította meg ítélete [8] bekezdésében, hogy a vádlott „hivatali hatáskörével visszaélve meghamisította, abban utóbb lényeges tény hamisan rögzített”, továbbá, hogy „ezzel azt a valótlan látszatot keltette, hogy a helyszínen a felelősségét tanú2 ezen tartalommal ismerte el.” A [8] bekezdésben írt első mondat helyesen azt tartalmazza, hogy „Ezt követően Terhelt1 vádlott a helyszínen általa kiállított számlú, helyszíni bírság kiszabásáról felvett, tanú2 által aláírt nyomtatványt akként egészítette ki az elkövetett cselekmény leírása megnevezésű rovatban, hogy megállt.” A második mondatot pedig a másodfokú bíróság mellőzi.

[18] Az ítélet [9] bekezdésében található mondatból a „meghamisított” kifejezést mellőzi.

[19] A másodfokú bíróság mellőzi az ítélet indokolásából a tényálláshoz kapcsolódó a megváltoztatott tartalommal ellentétes megállapításokat.

[20] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás már megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

[21] Tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor Terhelt1 vádlott bűnösségét a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntetében megállapította.

[22] Ezt a bűncselekményt az a hivatalos személy követi el, aki hivatali hatáskörével visszaélve lényeges tény hamisan foglal közokiratba. A vádirat alapján nem volt egyértelmű, hogy az ügyészség a vádlott mely cselekménye által látta megvalósulni a közbizalom elleni bűncselekményt, tehát a „buszöbölre” való helytelen hivatkozással, vagy a „megállt” szó utólagos beírásával. Az elsőfokú bíróság ezt olyan módon tisztázta, hogy a történeti tényállásban a „megállt” szó utólagos beírását tartalmazó tényállásrészben feltüntette a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette törvényi tényállási elemeit is.

[23] A vádlott bizonyítékkal alátámasztott vallomása alapján nem kétséges, hogy figyelmetlensége okán szerepeltette a helyszíni bírság kiszabásáról szóló iratban a „buszöbölben” kifejezést. Ez a magatartás tehát kizárólag gondatlanként értékelhető, és nem lehet alapja a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisításnak, amely csak szándékosan követhető el. A „megállt” szó utólagos beírása pedig az okirati tartalmat érdemben nem változtatta meg. Helyesen utalt arra a védő, hogy a megállás az okiratban már szereplő várakozásnak része, tehát érdemi változtatást nem jelent. Ebben az értelemben a kiegészítés kapcsán lényeges tény hamisan történő közokiratba foglalása nem történt. A változtatás lényeges tény nem érintett. Lényegében ugyanezen érvek alapján nem állapítható meg a Btk. 343. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző közokirat-hamisítás sem, hiszen az utólagos beírás érdemi változást nem idézett elő az okirat tartalmában. Mint ahogy nem értelmezhető az adott cselekmény kapcsán az sem, hogy a vádlott a cselekményt hivatali hatáskörével visszaélve követte volna el. A cselekménysor alapján egyértelmű, hogy Terhelt1 figyelmetlensége folytán tévesen ítélte meg az adott forgalmi szituációt, és ez a fajta tévedése fennállt akkor is, amikor úgy gondolta, hogy pontosítania kell a határozat indokolásán. Ez vezetett oda, hogy az indokolás érthetőségét, pontosságát célozva egy szükségtelen, a korábban meglévő szöveg tartalmához többletet nem adó lényegtelen körülménnyel egészítette ki az okiratot. Utalni kell arra, hogy tanú2 a szabálysértést már akkor elkövette, amikor ráhajtott a buszsávra, tehát a „megállt” kifejezéssel való kiegészítés a szabálysértő felelősségének megváltoztatása szempontjából jelentőséggel nem bír.

[24] Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta és Terhelt1 vádlottat az ellene a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján – bűncselekmény hiányában – felmentette. A másodfokú bíróság a felmentő rendelkezésre figyelemmel a Be. 575. § (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

[25] Nem kétséges, hogy a vádlott mind a forgalmi szituáció megítélése, mind az okirat pontosítása tekintetében hibázott, szakszerűtlenül járt el, erre figyelemmel azonban vele szemben fegyelmi eljárás lefolytatására és fegyelmi büntetés kiszabására került sor.

[26] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén és a Be. 615. § (2) bekezdés b) pontján alapszik.

Budapest 2023. május 10.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete – a kizárólag a másodfokú ügyészség által bejelentett fellebbezés visszavonására figyelemmel – 2023. október 18. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. október 20.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

..